

RAPPORT 683

Nota Diepenbeek, Wijkstraat

Nieuwbouw van appartementen en
renovatie van het Ursulinenklooster

Deel I: Verslag van resultaten

Willem Vanaenrode & Natasja De Winter
November 2018

ARON-RAPPORT 683

NOTA DIEPENBEEK, WIJKSTRAAT

**NIEUWBOUW VAN APPARTEMENTEN EN RENOVATIE VAN HET
URSULINENKLOOSTER.**

Willem Vanaenrode & Natasja De Winter

Tongeren
2018

Colofon

ARON rapport 683 – Nota – Diepenbeek, Wijkstraat. Nieuwbouw van appartementen en renovatie van het Ursulinenklooster.

Erkend archeoloog: Willem Vanaenrode
Auteurs: Willem Vanaenrode & Natasja De Winter
Bijdragen: /
Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)
Wettelijk depot: D/2018/12.651/138

ARON bvba bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN	4
Hoofdstuk 1. Het onderzoeksgebied.....	4
1. Situering van het onderzoeksgebied.....	4
2. Geplande bodemingrepen.....	9
3. Bekrachtigde maatregelen	10
Hoofdstuk 2. Het proefsleuvenonderzoek.....	11
1. Beschrijvend gedeelte.....	11
1.1 Administratieve gegevens.....	11
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden.....	13
1.3 Werkwijze, verloop en actoren	14
2. Assessment.....	17
2.1 Algemene opbouw van het onderzoeksgebied.....	17
2.2 Landschappelijke opbouw van het onderzoeksgebied.....	19
2.2 Sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren.....	23
2.3 Vondsten	29
2.4 Assessment van stalen.....	30
2.5 Conservatie-assessment.....	30
2.6 Onderzoeksvragen	30
2.7 Kennisvermeerdering.....	32
3. Samenvatting.....	33
DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	34
1. Gemotiveerd advies.....	34
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek.....	34
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied	34
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen	34
1.4 Bepaling van maatregelen.....	35
BIBLIOGRAFIE	
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Kadasterplan	
Bijlage 2: Periodentabel A4	
Bijlage 3: Afbeeldingenlijst	
Bijlage 4: Inplantingsplan	

Bijlage 5: KLIP-plan

Bijlage 6: Sleuvenplan op bestaande toestand

Bijlage 7: Sleuvenplan op ontworpen toestand

Bijlage 8: Overzichtsplan proefsleuvenonderzoek met aanduiding van aardkundige eenheden

Bijlage 9: Bodemtransect

Bijlage 10: Profielen en coupes

Bijlage 11: Profiellijst

Bijlage 12: Lijst met afkortingen boorstaten

Bijlage 13: Detailplannen

Bijlage 14: Fotolijst

Bijlage 15: Sporenlijst

Bijlage 16: Vondstenlijst

INLEIDING

Voorliggende nota behandelt de resultaten van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek, dat uitgevoerd werd naar aanleiding van de archeologienota die opgemaakt werd voor het bekomen van een verkavelingsvergunning voor een ca. 7609 m² groot terrein ter hoogte van de Wijkstraat te Diepenbeek (prov. Limburg).

Aangezien op het moment van de aanvraag van de vergunning het economisch onwenselijk was voor de opdrachtgever om voorafgaand aan het aanvragen van de vergunning een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Er werd dan ook door *BAAC Vlaanderen bvba* conform onderafdeling 7 van het Onroerend Erfgoeddecreet een archeologienota m uitgesteld traject opgemaakt en bij het Agentschap Onroerend Erfgoed ingediend. Deze archeologienota, die ID 7342¹ meekreeg, werd door Onroerend Erfgoed bekrachtigd met als voorwaarde dat het naleven van het voorgestelde Programma van Maatregelen en het naleven van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013 als voorwaarden in de stedenbouwkundige vergunning werden opgenomen.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem dat uitgevoerd werd, betrof een proefsleuvenonderzoek (2018K65). De resultaten van dit onderzoek wordt omschreven in deel 1 van deze nota. Op basis hiervan wordt er geen verder onderzoek geadviseerd. Dit wordt beargumenteerd in deel 2.

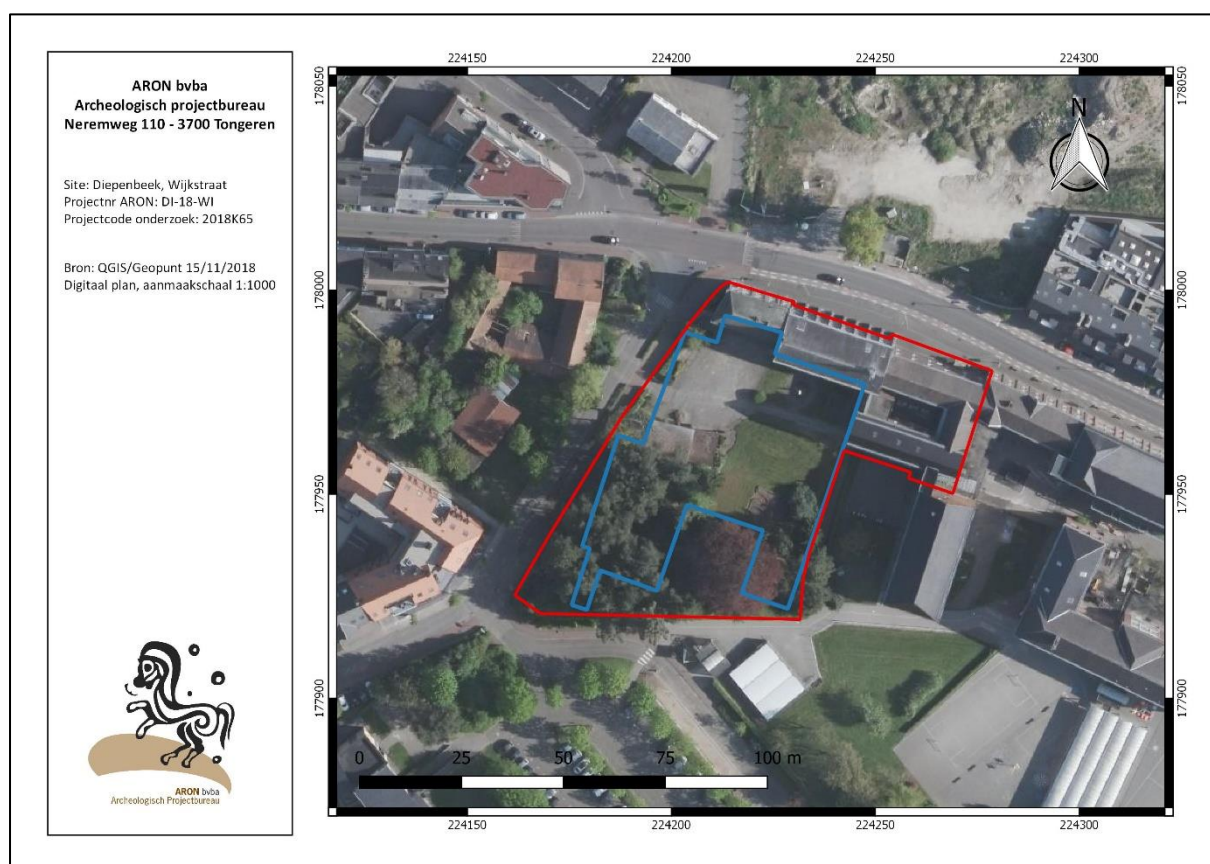
¹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/7342>; Linten & Desmet (2018). Archeologienota Diepenbeek, Wijkstraat 16. Gent.

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

HOOFDSTUK 1. HET ONDERZOEKSGBIED

1. Situering van het onderzoeksgebied²

De initiatiefnemer plant op een ca. 7609 m² groot gebied langs de Wijkstraat in Diepenbeek en kadastraal gekend als Diepenbeek, 2^e afdeling, sectie D nr 140K2 een nieuwbouw en de renovatie van het als monument beschermde Ursulinenklooster. Het bekrachtigde programma van maatregelen bakende een zone met een hoge verwachtingsgraad van ca. 2767m² af, waarbinnen de bodemingrepen zouden plaatsvinden. Conform de bekrachtigde archeologienota zal in die zone het archeologische vervolgonderzoek plaatsvinden (Afb. 1: blauwe contour).

Afb. 1: Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood) en de zone voor het archeologische vervolgonderzoek.

Op het terrein bevindt zich het als monument beschermde hoofdgebouw van het Ursulinenklooster. Het klooster beschikt over een aantal bijgebouwen die niet beschermd zijn, zoals bijvoorbeeld het tuinpaviljoen (gebouw A3 op Afb. 2). Een deel van het terrein aan de Kloosterstraat, tussen het klooster en het tuinpaviljoen, is verhard. Dit verharde gedeelte was tot 1966 bebouwd met enkele kloostergebouwen. De rest van het terrein is grasveld. De zuidwestelijk hoek is beplant met bomen.

² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/7342>;

Linten & Desmet (2018). Archeologienota Diepenbeek, Wijkstraat 16. Gent.

Afb. 2: Plan met aanduiding van het onderzoeksterrein en bijgebouwen.

Geomorfologisch gezien ligt het onderzoeksgebied op het Pediment of Glacis van Diepenbeek-Beringen. Dit is een noordwest-zuidoost gerichte strook aan de voet van het Kempisch Plateau die continu afhelt in zuidwestelijke richting, in de richting van de Demervallei. Het oppervlak van dit gebied is zeer licht golvend door insnijdingen van de rivieren die het plateau draineren.³ Op circa 200 m ten noorden van het onderzoeksgebied stroomt de Paanhuisbeek, die op ca. 500 m ten noordoosten van het terrein uitmondt in de Demer.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 45,2 en 47,3 m + TAW. Als gevolg van de ligging aan de vallei van de Demer toont het plangebied een dalend verloop van zuid (47,3 m + TAW) naar noord (45,2 m + TAW) (Afb. 3).

Volgens de tertiair geologische kaart komen in het onderzoeksterrein de tertiaire afzettingen van de *Formatie van Boom* en *Formatie van Eigenbilzen* voor.

Op de Quartairgeologische kaart (Afb. 5) is de quartaire ondergrond in het plangebied gekarteerd als zandleem, met name een afwisseling van dunne laagjes zand (de *Formatie van Wildert*) en leem (Brabant Leem). Beide zijn eolische afzettingen uit het Weichseliaan.⁴

Volgens de bodemkaart (Afb. 7) is de bodem in het plangebied grotendeels gekarteerd als OB, bebouwd terrein en OT, vergraven terrein. In het zuiden van het plangebied komt een bodem met een Pcc-profiel voor. Dit zijn matig droge licht zandleemgronden met verbrokkelde textuur B-horizont. De bouwvoor is grijsbruin, 25-30 cm dik en goed humeus. De verbrokkelde textuur B situeert zich tussen 50 en 80 cm. Veel Pcc gronden zijn beïnvloed door de tertiaire onderliggende formaties die op wisselende diepte een gevarieerd substraat vormen.

De omgeving van Diepenbeek kende al vroeg bewoning (Afb. 8). In de nabijheid van het plangebied werden bij opgravingen lithische artefacten uit de steentijd aangetroffen en werden sporen uit de metaaltijden, de Romeinse tijd en de volle middeleeuwen opgegraven. De resultaten van het vooronderzoek wijzen op een hoog potentieel voor de aanwezigheid en eventuele goede bewaring van steentijdartefactensites en van rurale nederzettingssporen uit de metaaltijden, de Romeinse tijd en de middeleeuwen (CAI213005 en CAI214400). Op

³ Frederickx & Gouwy 1996, 4.

⁴ Frederickx & Gouwy 1996, 20

250 m ten oosten van het onderzoeksgebied, ter hoogte van **CAI208221** en **CAI211553**, vond een proefsleuvenonderzoek en een opgraving plaats, uitgevoerd door Aron bvba.⁵ Hierbij werden zeker negen gebouwen van het type Alphen-Ekeren aangetroffen, die te dateren zijn in de 1ste en aan het begin van de 2de eeuw. Er werden ook vondsten en sporen uit oudere periodes aangetroffen.

In het centrum van de gemeente, op ca. 250 m ten westen van het onderzoeksgebied, bevindt zich de Sint-Servaaskerk (**CAI50577**), die stamt uit de vroege middeleeuwen. De oudst gekende kerk was een romaans gebouw uit de 11de eeuw, maar is nadien aangepast, afgebroken en heropgebouwd

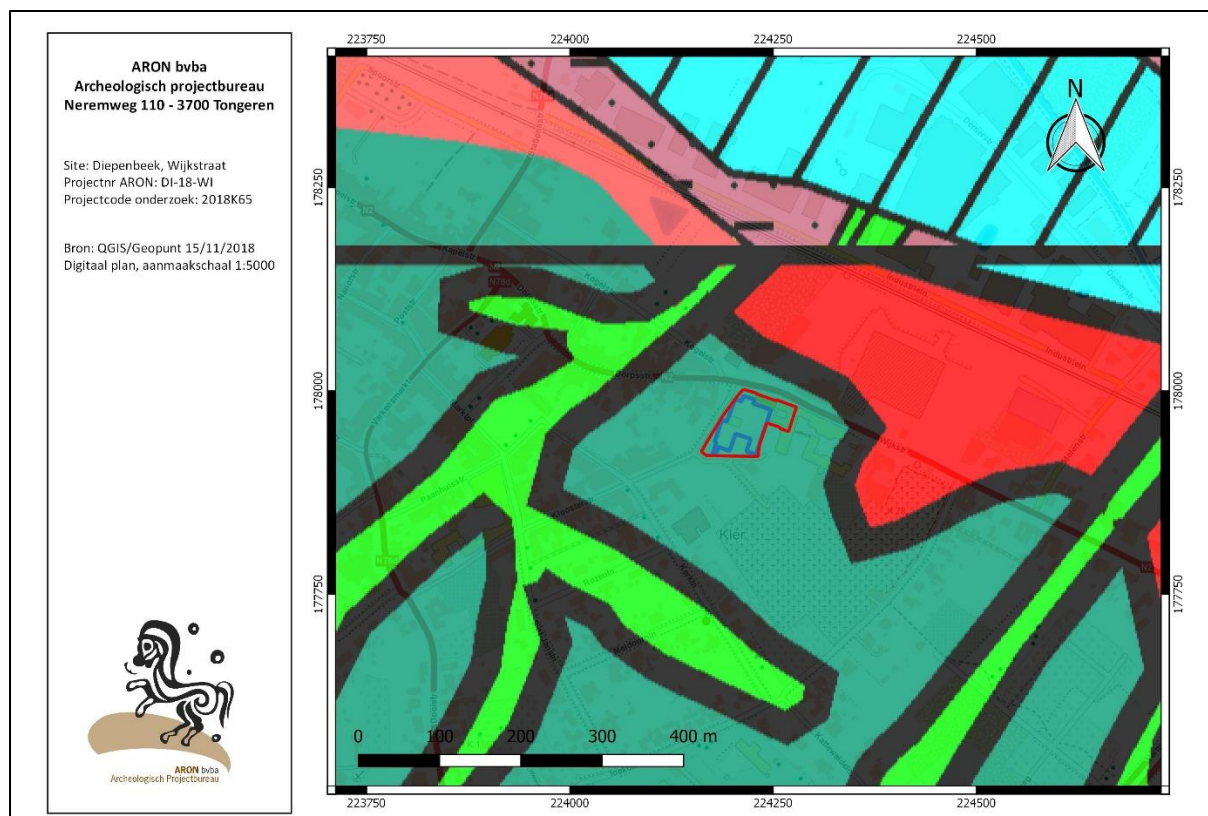
Op basis van historische kaarten (vanaf het midden van de 18e eeuw), (*Afb. 7*) blijkt dat het terrein lange tijd een eerder agrarisch karakter heeft gehad, tot in het midden van de 19de eeuw aan de Wijkstraat enkele kloostergebouwen worden opgetrokken. Ook aan de Kloosterstraat bevond zich tot in de jaren 1960 een gebouw, dat toen werd afgebroken. De overige kloostergebouwen staan er nog steeds en zullen behouden blijven bij de geplande werken.

Voor de opmaak van de voorgaande archeologienota werd reeds een vooronderzoek uitgevoerd in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek, dat aantoonde dat de verwachte verbrokkelde textuur B-horizont niet bewaard was. Dit wijst dus op een zekere verstoring van het terrein waarbij tenminste oppervlakkige sporen en vondsten (zoals steentijdvondsten) zijn verdwenen of uit context zijn gebracht. Op basis hiervan kan worden uitgesloten dat oppervlakkige vondsten zoals steentijdvondsten in situ aanwezig zijn.

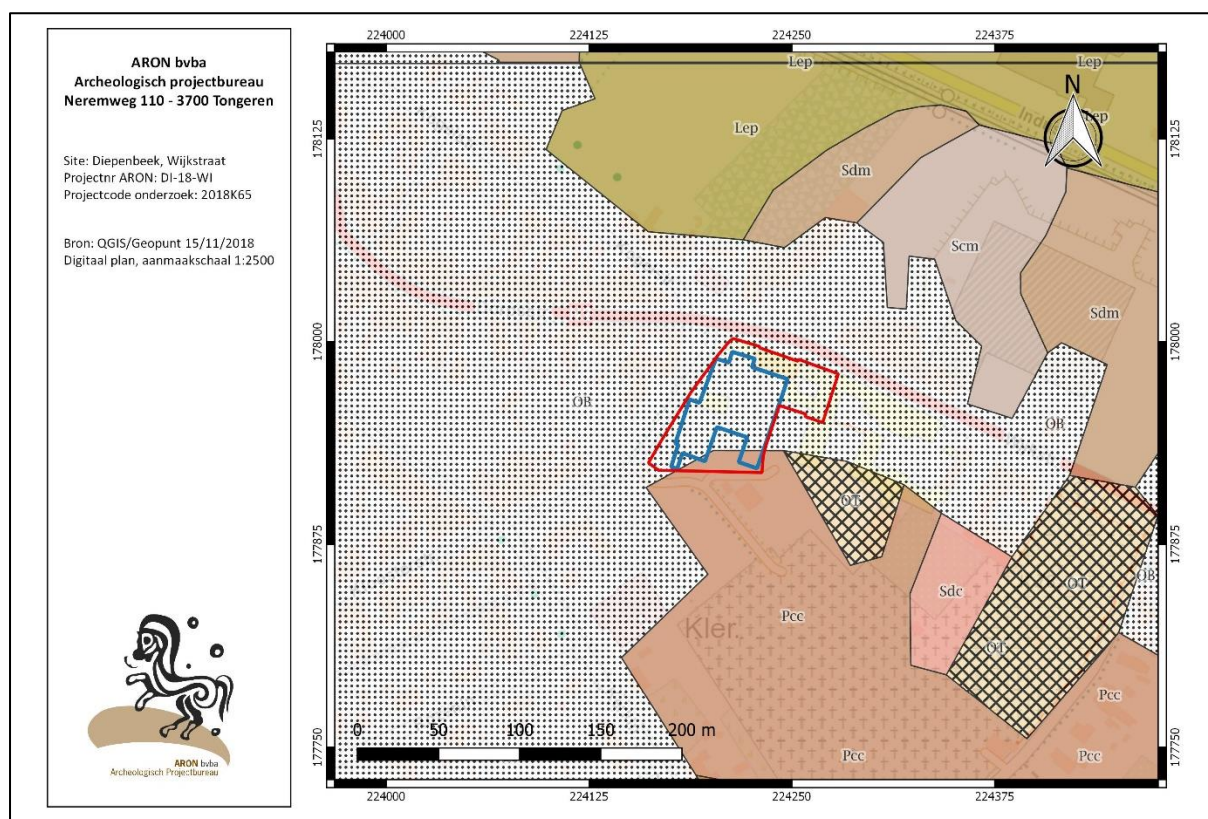

Afb. 4: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood en de reeds uitgevoerde boorprofielen (Bron: BAAC, digitaal, aanmaakschaal 1/750, dd. 9/05/2018).

⁵ De Winter N. & Van De Staey I. (2014).

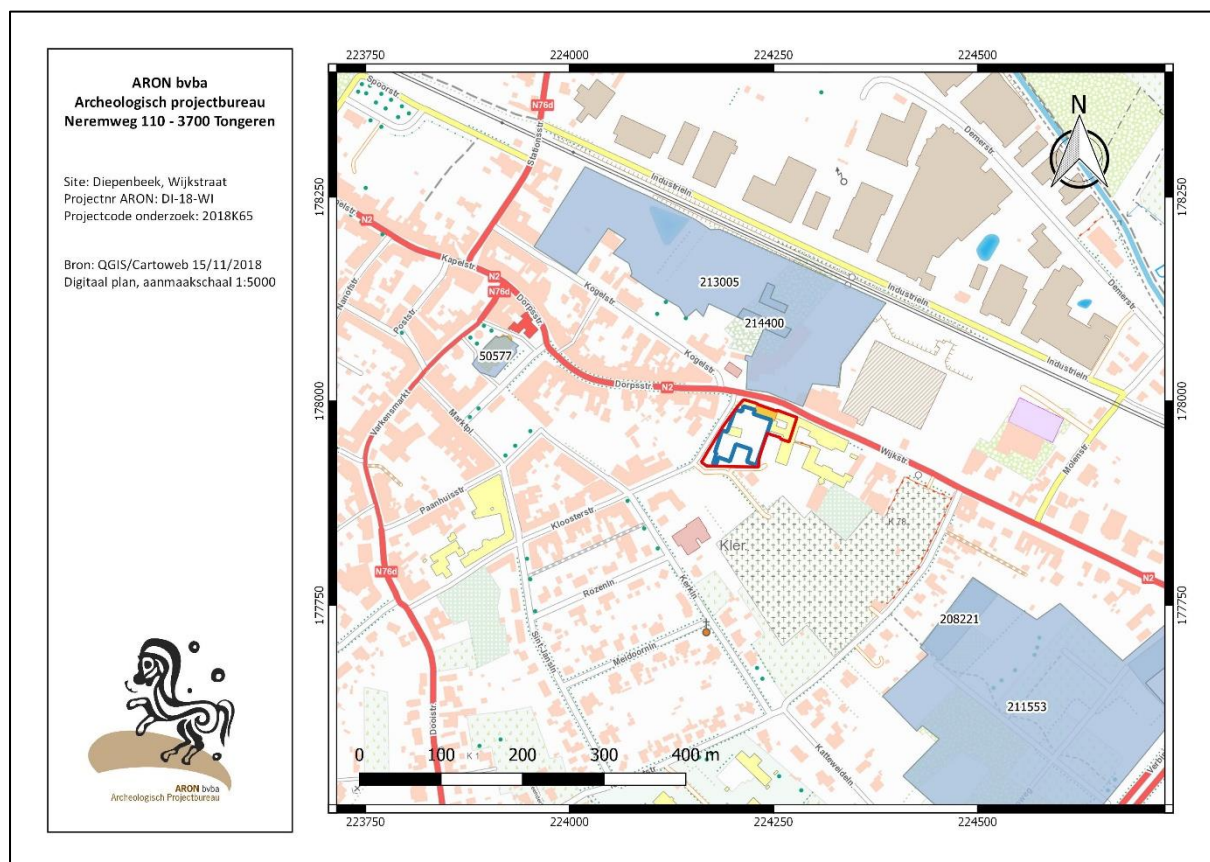
Afb. 5: Uittreksel Quartair profieltypekaart kaartblad 25 Hasselt met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood ((Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

Afb. 6: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksterrein in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

Afb. 7: Detail uit de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgesteld op initiatief van Graaf de Ferraris (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

Afb. 8: Topografische kaart met aanduiding CAI-locaties (lichtblauw) en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

2. Geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 7609 m² groot gebied langs de Wijkstraat in Diepenbeek dat kadastraal gekend is als Diepenbeek, 2° afdeling, sectie D nr. 140K2 een nieuwbouw en de renovatie van het als monument beschermde Ursulinenklooster (Afb. 9, Bijlage 4).

Restauratie & Renovatie

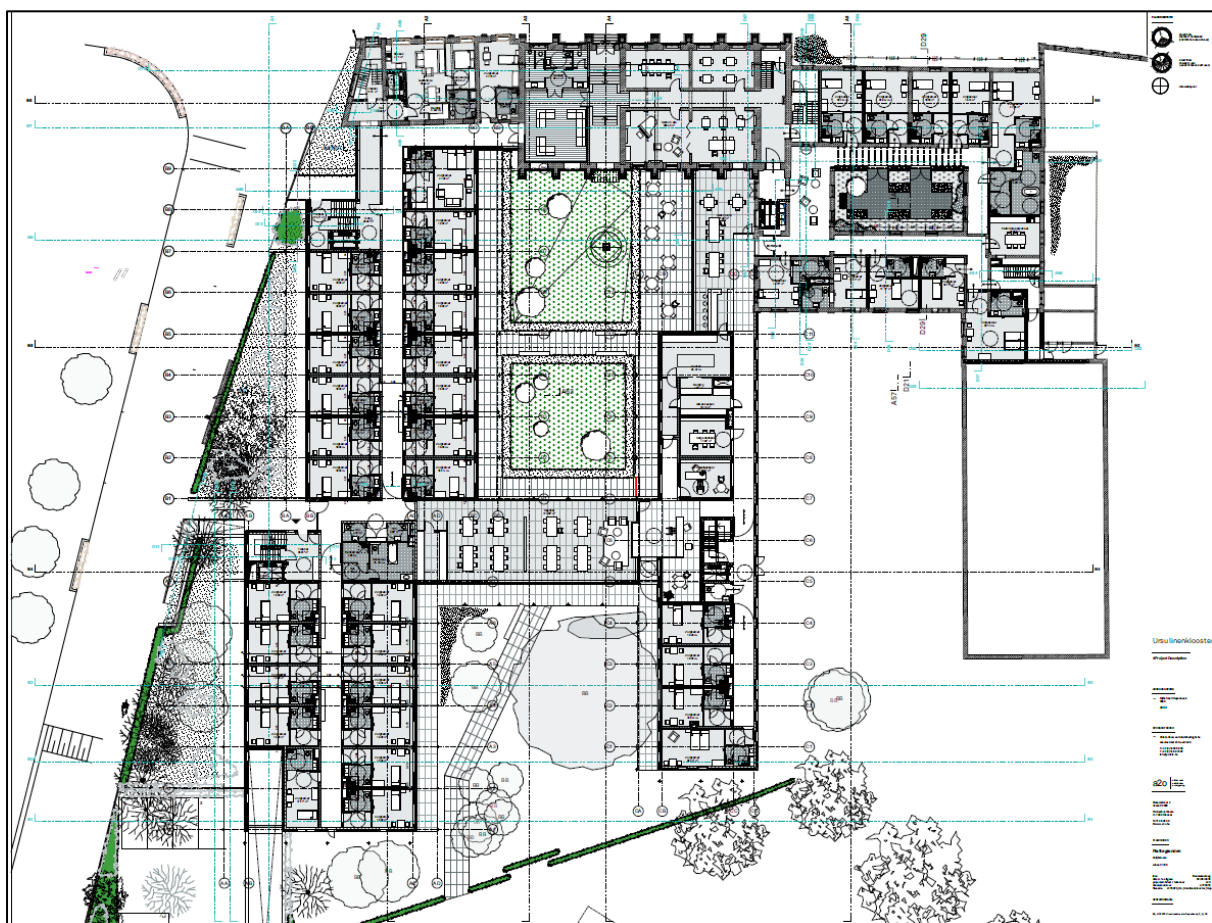
De gebouwen aan de Wijkstraat worden behouden. Het hoofdgebouw van het klooster zal worden gerestaureerd. De geplande ingrepen in dit gebouw zullen, gezien de beschermde status, minimaal zijn.

Nieuwbouw

Ten zuiden van de kloostergebouwen plant de initiatiefnemer een nieuwbouw (Afb. 9). Deze zal voorzien zijn van een kelder met een totale oppervlakte van ca. 1347 m². Zoals weergegeven op de sneden zal de onderkant van de vloerplaat van de kelder zich bevinden op een diepte van ca. 3,35 m onder het maaiveld.

De bovengrondse nieuwbouw zal bestaan uit assistentiewoningen en een woonzorgcentrum. De gelijkvloerse oppervlakte hiervan zal 1843 m² bedragen. Hierboven komen nog twee verdiepingen. Een deel van de bovengrondse nieuwbouw zal zich boven de hierboven beschreven kelders bevinden, een deel zal niet onderkelderd worden. Daar waar geen kelders voorzien zijn, wordt de bouw onder de dragende muren gefundeerd tot ongeveer 2 m onder het maaiveld.

Er zal een binnentuin worden aangelegd. De totale oppervlakte van deze open ruimte (verharding inbegrepen) omvat ca. 635 m². Een deel hiervan wordt aangelegd boven de kelders en fundering. Ongeveer 475 m² zal hierbuiten worden aangelegd. Rondom deze binnentuin komen verharde terrassen en paden.

Afb. 9: Inplantingsplan (Bron: Prium Architecten, digitaal plan, dd. 02/05/2018, schaal 1/500, 2018B334).

3. Bekrachtigde maatregelen

Het bureauonderzoek heeft de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologische waarden niet kunnen aantonen en de impact van zowel het historisch als het huidig landgebruik op de natuurlijke bodem was niet gekend. Uit de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat er een A/C bodemprofiel aanwezig was. Het bodemonderzoek gaf wel aanwijzingen voor een relevant archeologisch niveau voor (proto-)historische vindplaatsen of sporensites. Daarnaast waren er in de omgeving verschillende archeologische waarden uit deze periode bekend.

Uitgaande van bovenstaande gegevens werd een aanvullend archeologisch vooronderzoek geadviseerd naar (proto-)historische vindplaatsen, i.e. een proefsleuvenonderzoek.

Bij de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek wordt bij de aanleg van de sleuven continue een metaaldetector gebruikt om de aanwezigheid van metalen objecten te controleren. De storthopen dienen eveneens onderzocht te worden. Voor de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek wordt de methode van continue sleuven gebruikt, waarbij minimaal 10% van het terrein opengelegd d.m.v. parallelle proefsleuven die onderbroken over het volledige terrein aangelegd worden en 2,5% d.m.v. kijkvensters, dwarssleuven en/of volgsleuven.

Deze archeologienota met ID7342 werd door het agentschap Onroerend Erfgoed bekrachtigd zonder bijkomende voorwaarden.

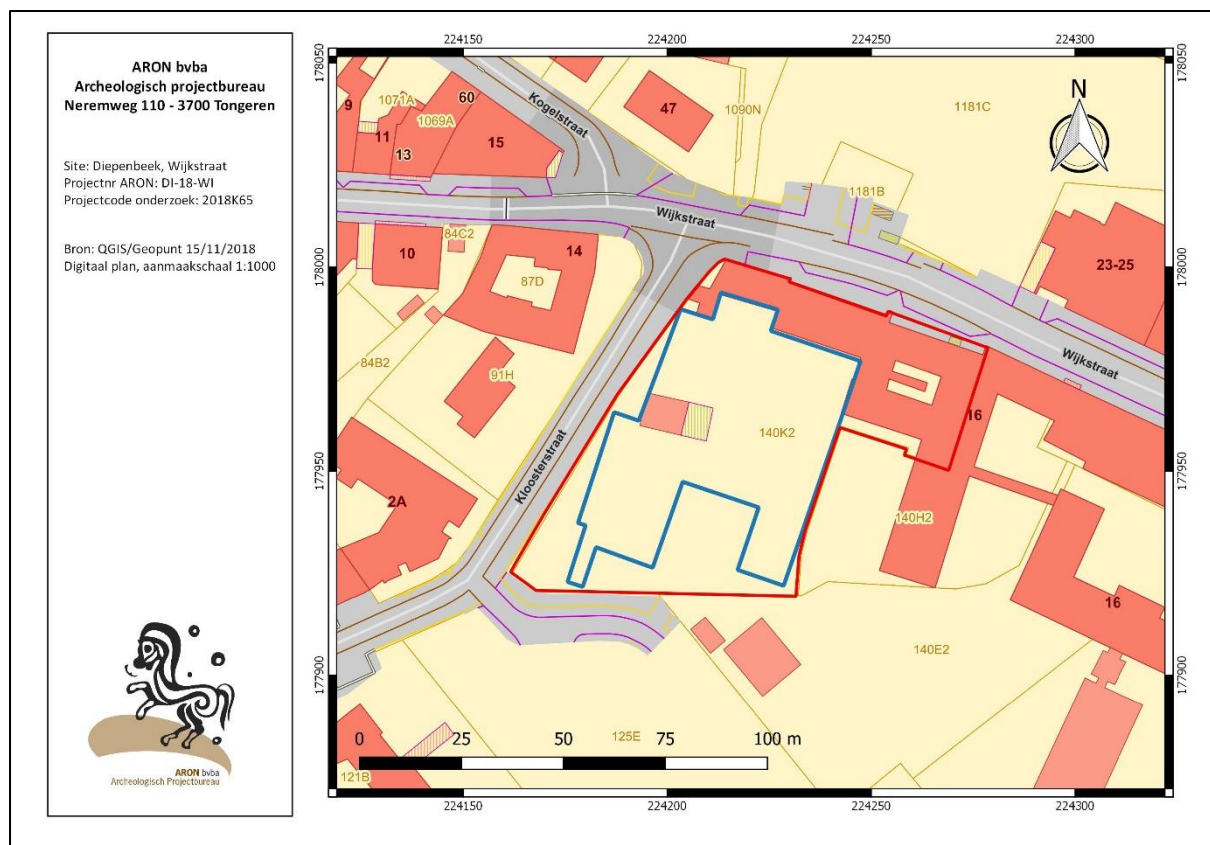
HOOFDSTUK 2. HET PROEFSLEUVENONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

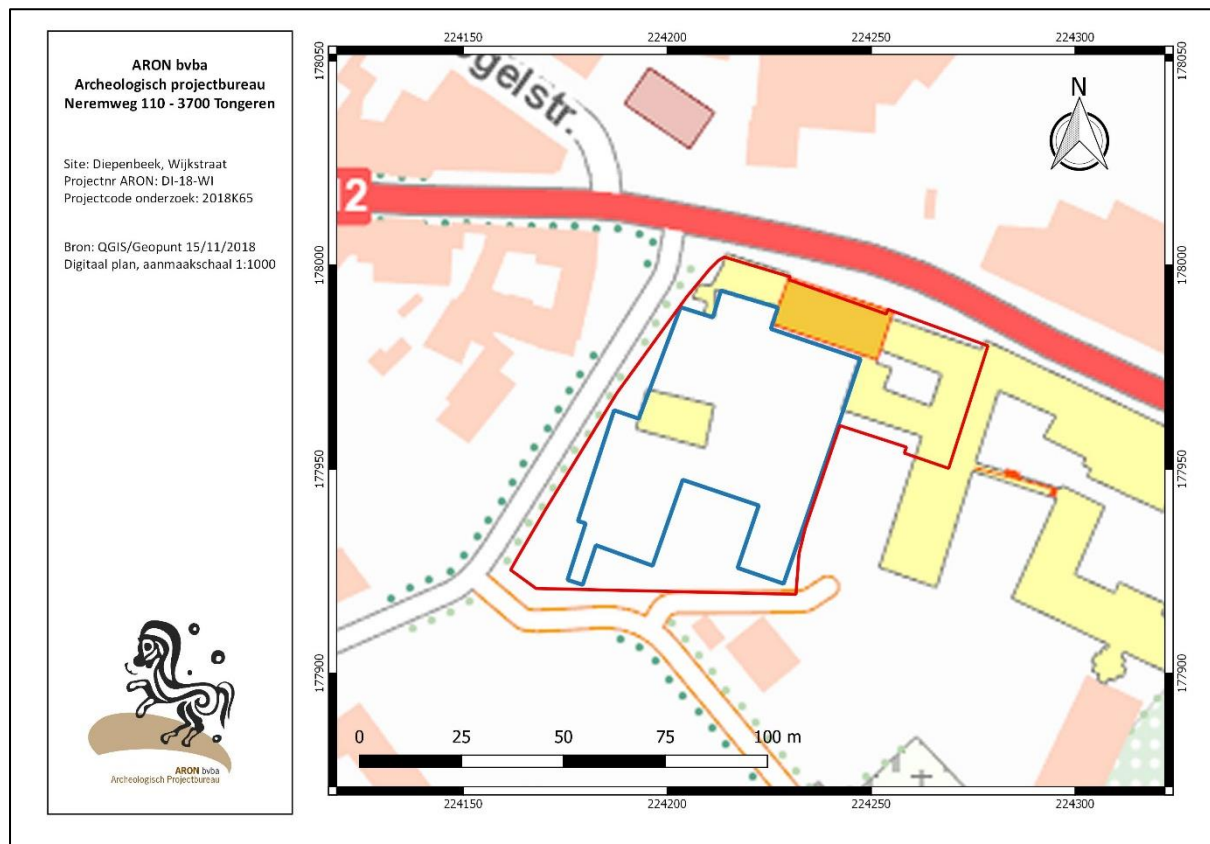
1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2018K65	
Naam en erkenningsnummer archeoloog	Willem Vanaenrode OE/ERK/Archeoloog/2018/00207	
Rechtspersoon	ARON bvba Archeologisch Projectbureau, Neremweg 110, 3700 Tongeren OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten:	Functie	Naam
	Veldwerkleider Assistent-archeoloog Aardkundige Projectleiding Aardewerkspecialist	Willem Vanaenrode Patrick Reygel Chris Cammaer Natasja De Winter Natasja De Winter
Extern wetenschappelijk advies	N.v.t.	N.v.t.
Locatiegegevens	Limburg, Diepenbeek, Wijkstraat	
Bounding box coördinaten	X-min,Y-min; 224175,56; 177921,67 X-max,Y-max,; 224247,36; 177993,77	
Oppervlakte	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 7609m ² . De zone die effectief onderzocht zal worden bedraagt ca. 2767m ² .	
Kadasternummers	Diepenbeek: 2 ^{de} afdeling, sectie D, 142K2	
Thesaurusthermen⁶	Diepenbeek, Wijkstraat, vooronderzoek, proefsleuven.	
Overzichtsplan verstoringen	Zie <i>BIJLAGE 5</i> : Overzicht aanwezige nutsleidingen (KLIP).	

⁶ <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

Afb. 10: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van het projectgebied in het rood en de zone waar het proefsleuvenonderzoek zal plaatsvinden in het blauw.

Afb. 11: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van het projectgebied in het rood en de zone waar het proefsleuvenonderzoek zal plaatsvinden in het blauw.

1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Doel van het aanvullend vooronderzoek met ingreep in de bodem, is dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt. Uitgaande van de resultaten van het bureauonderzoek zal het onderzoek in eerste instantie gericht zijn op het opsporen en registeren van (proto-)historische vindplaatsen. Tevens wordt er extra aandacht besteed aan het mogelijk voorkomen van prehistorische artefactensites.

Verder wordt de potentiële impact van toekomstige geplande werken op de al dan niet goed bewaarde bodems en het mogelijke aanwezige archeologisch erfgoed ingeschat.

Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor een vervolgonderzoek.

Tijdens het vervolgonderzoek moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

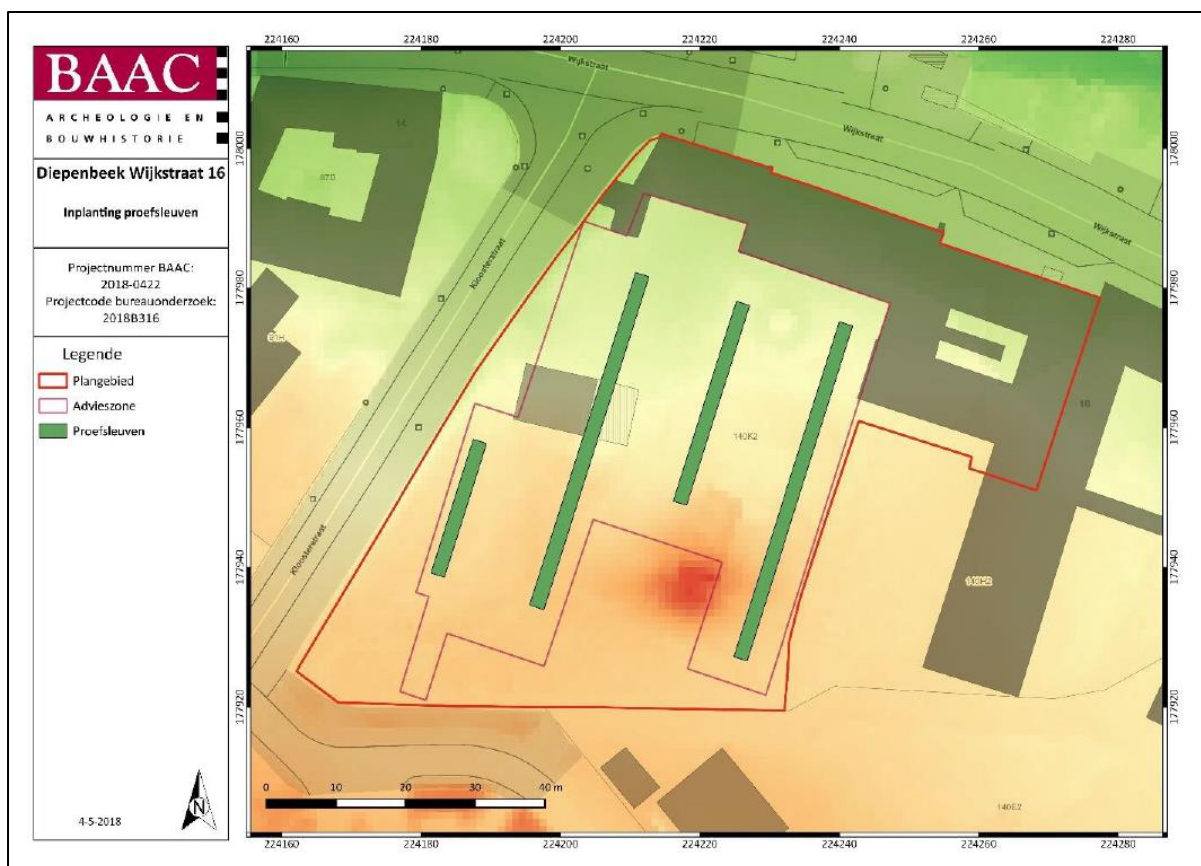
1.3 Werkwijze, verloop en actoren

De ligging van ondergrondse kabels en leidingen werd opgevraagd via KLIP.⁷

Op 02/10/2018 werd via het archeologieportaal bij het Agentschap Onroerend Erfgoed een melding van de aanvang van het onderzoek ingediend met referentie ID1454.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd door ARON bvba (OE/ERK/Archeoloog/00006) op 18 juli 2018. Willem Vanaenrode (ARON bvba) was veldwerkleider, Patrick Reygel (ARON bvba) was aanwezig als assisterend archeoloog. De bodemprofielen werden in samenspraak met aardkundige Chris Cammaer (ACC Geology) beschreven. De graafwerken werden uitgevoerd door de firma Boons nv. Natasja De Winter (ARON bvba) volgde het project intern op. De werken werden niet bezocht door het Agentschap Onroerend Erfgoed. Onmiddellijk na registratie werden de proefsleuven gedicht omwille van veiligheidsoverwegingen.

Het programma van maatregelen, zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota (ID7342), voorzag in een proefsleuvenonderzoek (Afb. 12) waarbij 10 % van het terrein onderzocht diende te worden door middel van continue proefsleuven van 2 m breed, die op maximum 15 m van elkaar gelegen waren. Er werden op het terrein vier proefsleuven voorzien die noordoost-zuidwest georiënteerd werden, hellingafwaarts in de richting van de Demer. Bijkomend diende nog minimaal 2,5 % van het terrein onderzocht te worden d.m.v. kijkvensters, dwars- of volgsleuven.

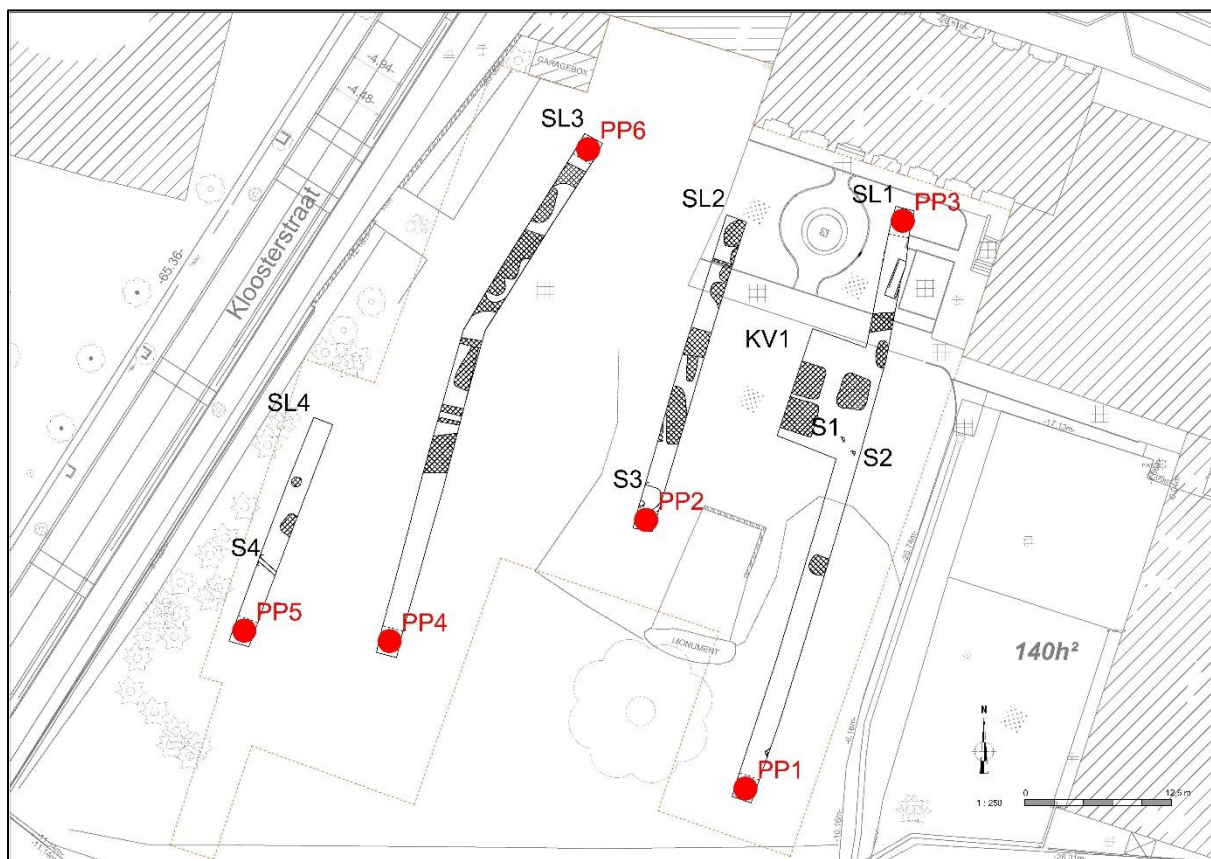

Afb. 12: Voorgesteld proefsleuvenplan uit de bekrachtigde archeologienota (ID 7710) met aanduiding van het onderzoeksterrein in het rood en de geplande proefsleuven in het groen.

Rekening houdende met voorgaande elementen werd het programma van maatregelen uit de bekrachtigde archeologienota gevolgd. Op het terrein werden vier NO-ZW georiënteerde proefsleuven aangelegd (Afb. 13, BIJLAGEN 6 en 7). SL3 heeft een gebogen verloop, omdat er zich een puinhoop bevond in de noordwestelijke zone van het onderzoeksgebied.

⁷ Bijlage 5.

De afstand tussen de proefsleuven bedraagt tussen de 13 m en 14 m (van middenpunt tot middenpunt), de proefsleuven zijn 2 m breed. De sleuven hadden in totaal een oppervlakte van 302 m². Langs de westzijde van proefsleuf 1 werd bijkomend één kijkvenster uitgegraven (KV1). Het kijkvenster had een oppervlakte 50 m². In totaal werd op deze wijze 352 m² onderzocht, wat neerkomt op 12,7% van de oppervlakte die onderzocht moest worden (nl. 2767 m²).

Afb. 13: Sleuvenplan met aanduiding van het projectgebied, sleuven en kijkvenster (zwart) en de proefputten (rood), (Bron: Aron bvba, digitaal plan, dd. 09/11/2018, aanmaatschaal 1.400, 2018K65). De gearceerde gedeeltes zijn ingrepen die in verband kunnen gebracht worden met de fase van het klooster.

De aanleg van de sleuven en het kijkvenster gebeurde machinaal door middel van een 16 ton kraan met een platte bak. De sleuven werden aangelegd op het archeologisch relevante vlak dat zich onder de bouwvoor, op een diepte van ca. 60 tot 70 cm onder het maaiveld, bevond.

Er werden zes profielputten aangelegd in het uiteinde van de sleuven om de bodemopbouw te kunnen bepalen. De profielkolommen zijn gezet tot een maximale diepte van ca. 120 cm. De relevante delen van de putwandprofielen werden over een breedte van minimaal 1 meter opgeschoond en geregistreerd, conform de bepalingen in hoofdstuk 10 van de *Code van Goede Praktijk*. Er werden op deze manier voldoende bodemprofielen geregistreerd zodat een volledig beeld van het onderzoeksterrein werd bekomen.⁸ Alle profielputten werden als referentieprofiel gekozen.

Er kwamen gedurende het onderzoek vier sporen aan het licht en werden er zeven vondsten (V1, V2 en V3) aangetroffen. Stalen werden niet genomen.

De veldarcheologen waren voorzien van het gebruikelijk handgerief om een kwalitatief en een correct archeologisch onderzoek uit te voeren. Voor de registratie van profielen, sleuven, putten, sporen en vondsten was een Nikon D3200 fotocamera, een schaallat, een bodemkundig meetlint, een noordpijl en een fotobord beschikbaar, voorzien van de correcte informatie (CGP6.7). De analoge registratie werd op het terrein uitgevoerd conform CGP 6.5. Daarnaast had het veldteam de beschikking over een Leica GPS. Alle profielputten, proefsleuven

⁸ Bijlage 9.

en profielkolommen, sporen en coupes werden ingemeten door middel van deze GPS, met de planimetrie in Lambert coördinaten (ESPG:31370), altimetrie ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing, conform CGP 6.3.

De GPS opmetingen werden uitgelezen in AutoCAD door Joris Steegmans (*Aron bvba*). De gegevens werden verwerkt om de gevraagde plannen (sleuvenplannen, overzichtsplan, overzichtsplan met bewaring aardkundige eenheden, terreindoorsnede) op te leveren die conform CGP 6.3 werden opgesteld.⁹ De profieltekeningen en coupes werden gedurende de verwerking gedigitaliseerd in AutoCAD, conform CGP 6.4 en CGP 6.5¹⁰. GIS-bestanden werden opgemaakt in QGIS.

Een fotolijst, sporenlijst en vondstenlijst werden opgesteld, conform CGP 6.11.4.¹¹ Een stalenlijst werd niet opgemaakt. Een dagrapport werd niet opgesteld vermits het veldwerk slechts één dag duurde.

Afb. 14: Zicht op de aangelegde sleuven en KV1 (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

⁹ Bijlage 6 t.e.m. 9

¹⁰ Bijlage 10.

¹¹ Bijlage 14 t.e.m. 16

2. Assessment

2.1 Algemene opbouw van het onderzoeksgebied

Tijdens de uitvoer van het landschappelijk bodemonderzoek, dat reeds behandeld werd in de bekrachtigde archeologienota, werd het terrein in het noorden ingenomen door het als monument beschermde Ursulinenklooster, met enkele niet beschermde bijgebouwen (Afb. 15). In het westelijke deel van het onderzoeksgebied, dat grensde aan de Kloosterstraat, bevond zich een tuinpaviljoen. De zone tussen het tuinpaviljoen en het Ursulinenklooster was verhard. De zuidwestelijke hoek van het onderzoeksterrein was beplant met bomen. In het zuidelijke deel van het onderzoeksterrein situeerde zich de Mariagrot. Het terrein was daar zichtbaar opgehoogd.

Bij aanvang van het proefsleuvenonderzoek waren de op het terrein aanwezige bomen verwijderd tot op het maaiveld. Ook het tuinpaviljoen en de verharding waren verwijderd (Afb. 16). In de noordwestelijke hoek bevond zich puin van de restauratiewerken, die gelijktijdig met het proefsleuvenonderzoek plaatsvonden (Afb. 17).

Geomorfologisch gezien ligt het onderzoeksgebied op het Pediment of Glacis van Diepenbeek-Beringen. Dit is een noordwest-zuidoost gerichte strook aan de voet van het Kempisch Plateau, die continu afhelt in zuidwestelijke richting, in de richting van de Demervallei. Het plangebied toont een dalend verloop van zuid (47,3 m + TAW) naar noord (45,2 m + TAW). De bodem in het zuiden van het onderzoeksgebied lijkt opgehoogd. Dit is ook zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel (Afb. 12)

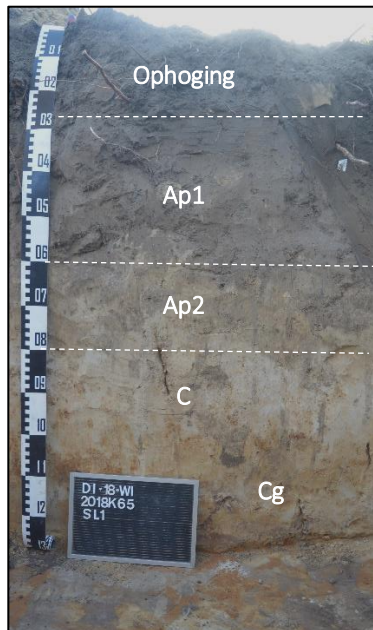
Afb. 15: Zicht op het Ursulinenklooster, gelegen in het noorden van het onderzoeksgebied (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 16: Zicht op het centrale en zuidelijke deel van het onderzoeksgebied. De Mariagrot (links), het afgebroken tuinpaviljoen (vooraan) en de verwijderde bomen (rechts) zijn zichtbaar (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 17: Zicht op het puin van de renovatiewerken in het noordwestelijke deel van het onderzoeksterrein (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

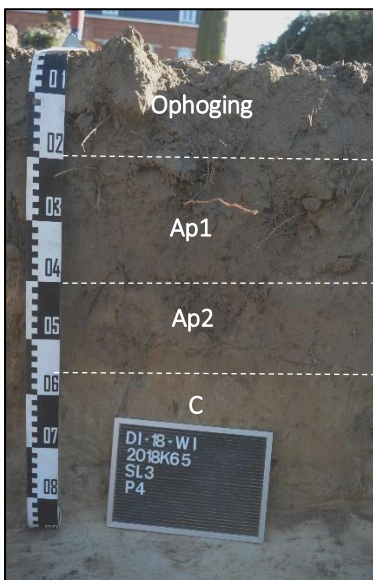
Afb. 19: Profielfoto P1

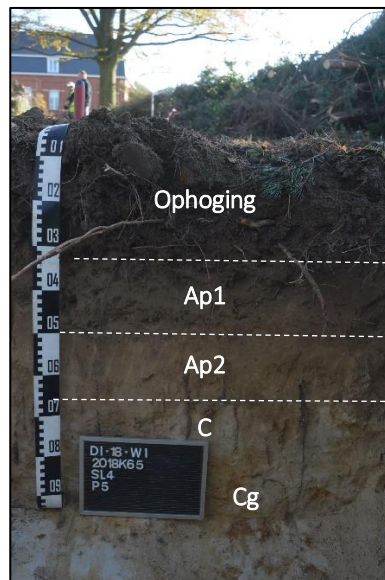
Afb. 20: Profielfoto P2

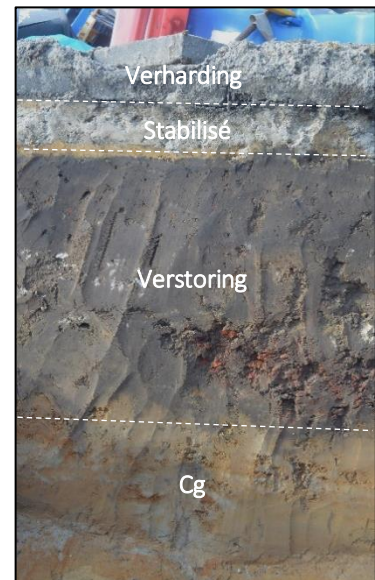
Afb. 21: Profielfoto P3

Afb. 22: Profielfoto P4

Afb. 23: Profielfoto P5

Afb. 24: Profielfoto P6

2.1.2 Interpretatie

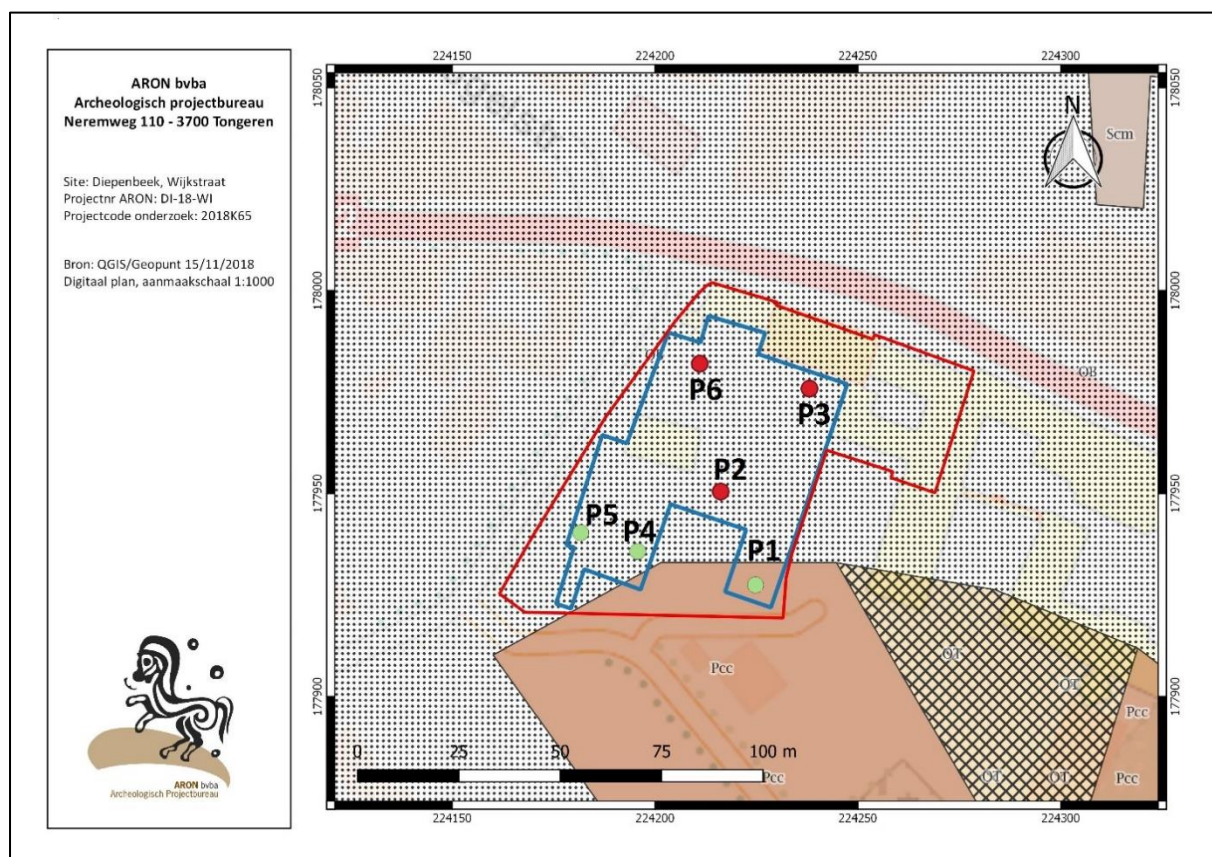
Volgens de bodemkaart wordt het onderzoeksterrein gekenmerkt door twee bodems (Afb. 25). Bijna het volledige terrein wordt aangeduid als een OB-bodem of een bebouwde zone. Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied is aangeduid als een Pcc-bodem, een lichte zandleembodem met een verbrokkelde textuur B-horizont. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek kwamen grotendeels overeen met de gegevens op de bodemkaart.

In het zuiden van het onderzoeksgebied werd een geelbeige zandige moederbodem aangetroffen, wat overeenkomt met textuurklasse 'Z.'. Het betrof hier de Formatie van Wildert. Dit kwam niet overeen met de gegevens op de bodemkaart, waar zandleem of textuurklasse 'P.' was aangeduid. In het noorden van het onderzoeksgebied werd een bruinbeige zandlemige moederbodem aangetroffen. Die bestond uit een afwisseling van dunne laagjes zand (de Formatie van Wildert) en leem (Brabant Leem) en komt wel overeen met textuurklasse 'P..'.

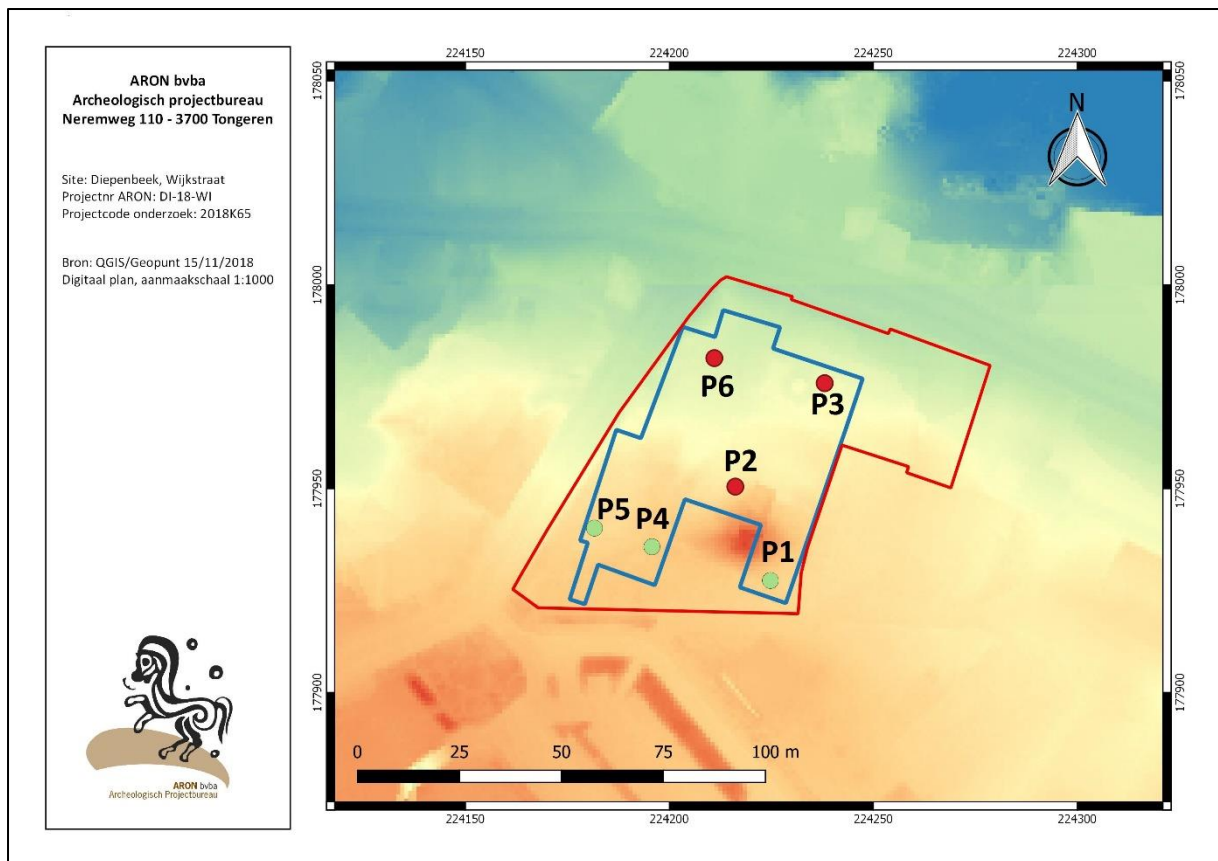
In het noorden en centraal in het onderzoeksgebied bevonden de roestverschijnselen zich op een diepte van ca. 80 cm onder het maaiveld. Dit komt overeen met de verwachte vochttrap 'c.' of een matig droge bodem. In het zuidelijk deel van het onderzoeksterrein komen de roestverschijnselen voor vanaf een diepte tussen de 90 cm en 95 cm onder het maaiveld, hetgeen overeenkomt met vochttrap 'b.' of een droge zandbodem. Ter hoogte van die profielputten, is de bodem echter voor 20 tot 30 cm opgehoogd, waardoor de roestverschijnselen toch overeenkomen met de verwachte vochttrap 'c.'.

Ter hoogte van P3 en P6 was de moederbodem zwaar verstoord. Beide profielputten situeren zich nabij het Ursulinenklooster en de bodem is op die plaats aangetast door de bebouwing. Ze kunnen dus geïnterpreteerd worden als OB-bodems, zoals de bodemkaart reeds aangaf (Afb. 25, rood). Ook P2, centraal gelegen op het onderzoeksterrein, kan geïnterpreteerd worden als een OB-bodem.

De verwachte verbrokkelde textuur B-horizont in het zuidelijke deel van het terrein is niet bewaard gebleven. De bodem is daar voor ca. 20 tot 30 cm opgehoogd, wat ook zichtbaar is op het Digitaal Hoogtemodel (Afb. 26). Daaronder bevond zich een bouwvoor en een oudere bouwvoor. De zuidelijke profielputten tonen dus de aanwezigheid van opgehoogde bodems (ON-bodems) aan.

Afb. 25: Proefsleuvenonderzoek met aanduiding van OB-bodem (rood) en ON-bodem (lichtgroen), geprojecteerd op de bodemkaart en de topografische kaart (Bron: Aron bvba/Geopunt, dd. 08/11/2018, 2018K65).

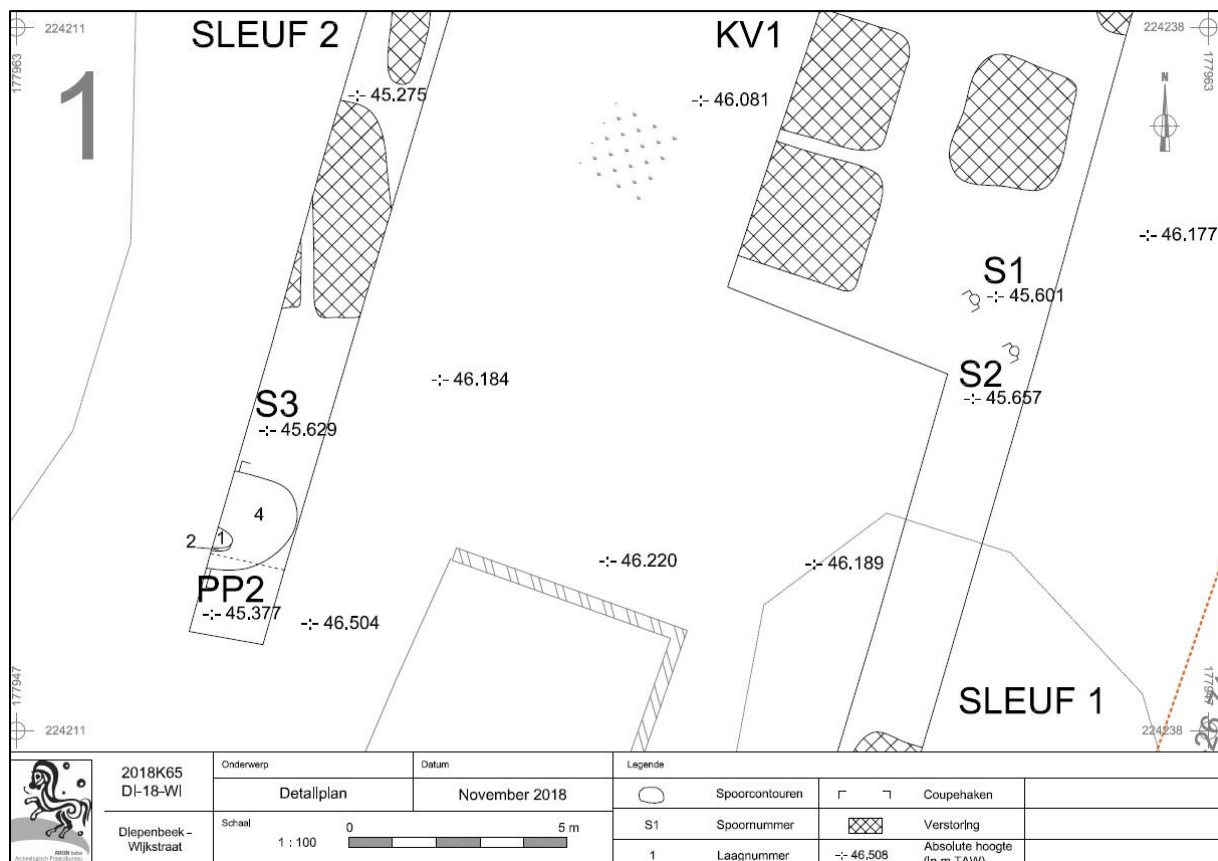

Afb. 26: Proefsleuvenonderzoek met aanduiding van OB-bodem (rood) en ON-bodem (lichtgroen), geprojecteerd op het Digitaal Hoogtemodel (Bron: Aron bvba/Geopunt, dd. 08/11/2018, 2018K65).

2.2 Sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

2.2.1 Beschrijving

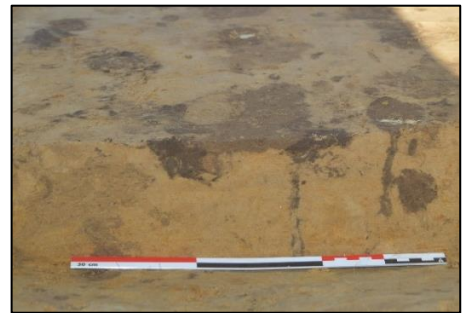
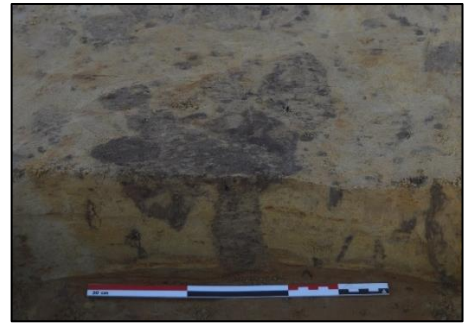
Bij het proefsleuvenonderzoek werden vier sporen aangetroffen: een kuil, een greppel en twee sporen die eerst als mogelijke paalkuilen geïnterpreteerd werden, maar die na het couperen mollengangen bleken te zijn.

Afb. 27: Detailplan met de locatie van de sporen in SL1, SL2 en KV1 (Bron: Aron bvba, digitaal plan, aanmaakschaal 1/100, 2018K65).

In SL1 kwamen twee ronde kuiltjes (**S1** en **S2**) aan het licht (Afb. 27). Nadat die sporen gecoupeerd waren, bleek dat het mollengangen waren (Afb. 28-30). Uit S1 werd één fragment rood geglaazuurd aardewerk (V1) ingezameld, dat moet verplaatst zijn uit de bouwvoor.

Kuil **S3** bevond zich in het uiterste zuiden van SL3 (Afb. 27). S3 had een vrij onregelmatige vorm en was opgebouwd uit meerdere lagen (Afb. 31-32). De bovenste laag (S3.1) had dezelfde kleur als het bovenliggende verstoringspakket. Daaronder bevond zich een dunne laag fijn zand (S3.2). Daaronder bevond zich een witgrijze band van kalkmortel met bruinbeige vlekken (S3.3), waarbij ook nog een kleine bijmenging van spikkels baksteen aanwezig was. De onderkant van de kuil bestond uit een grijsbeige vulling, met een bijmenging van matig veel houtkoolpartikels. Uit deze laag zijn drie scherven aardewerk (V2) gehaald.

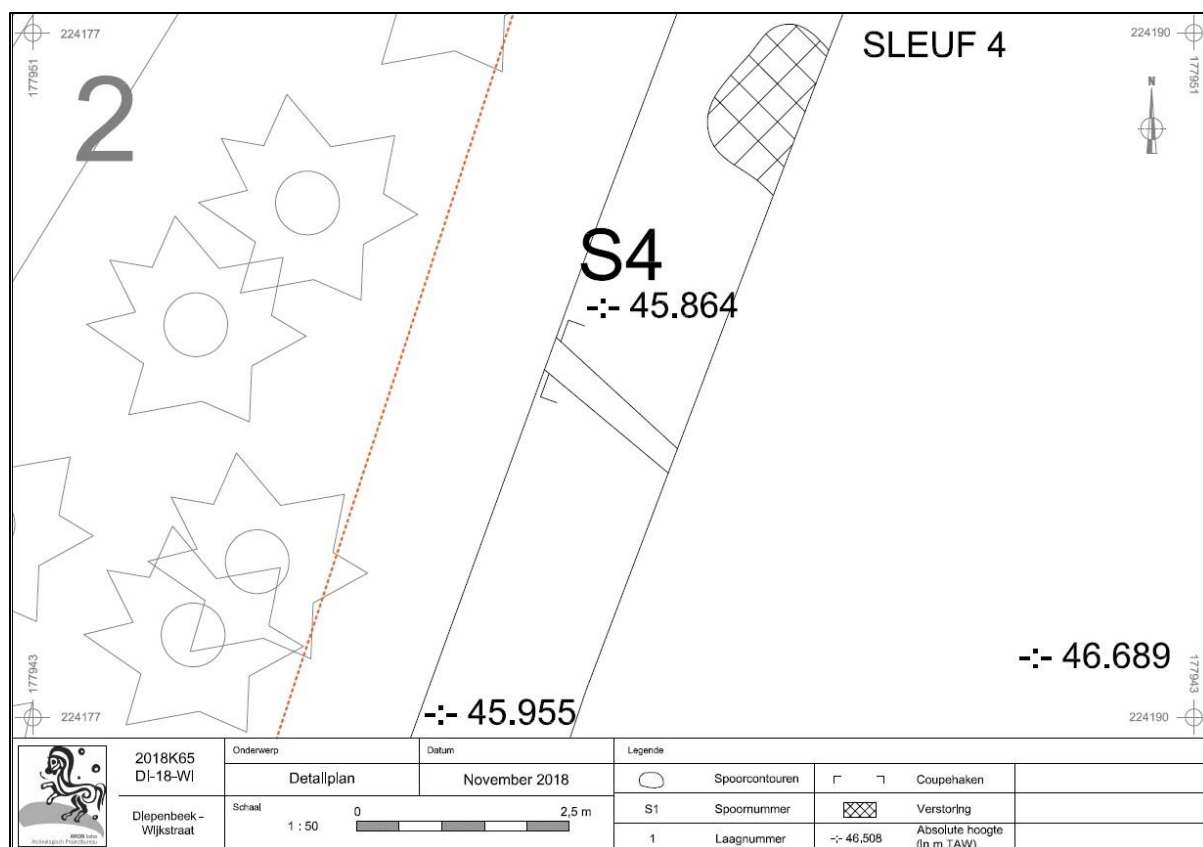
Afb. 28-30: Spoorfoto's en coupefoto's S1 en S2 (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65)

Afb. 31: Spoorfoto S3 (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 32: Coupefoto S3 (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 33: Detailplan met de locatie van S4 in SL4 (Bron: Aron bvba, digitaal plan, aanmaakschaal 1/50, 2018K65).

Afb. 34 en 35: Spoorfoto en coupefoto van S4.

S4 (Afb. 34 en 35) was een vage, langwerpige NW-ZO georiënteerde greppel met een grijsbeige vulling, die zich in SL4 bevond (Afb. 33). Hierin was een bijmenging van weinig spikkels houtskool, mangaan en aanwezig. De greppel was 30 cm breed. Uit de vulling werden drie scherven aardewerk (V3) ingezameld.

2.2.2 Interpretatie

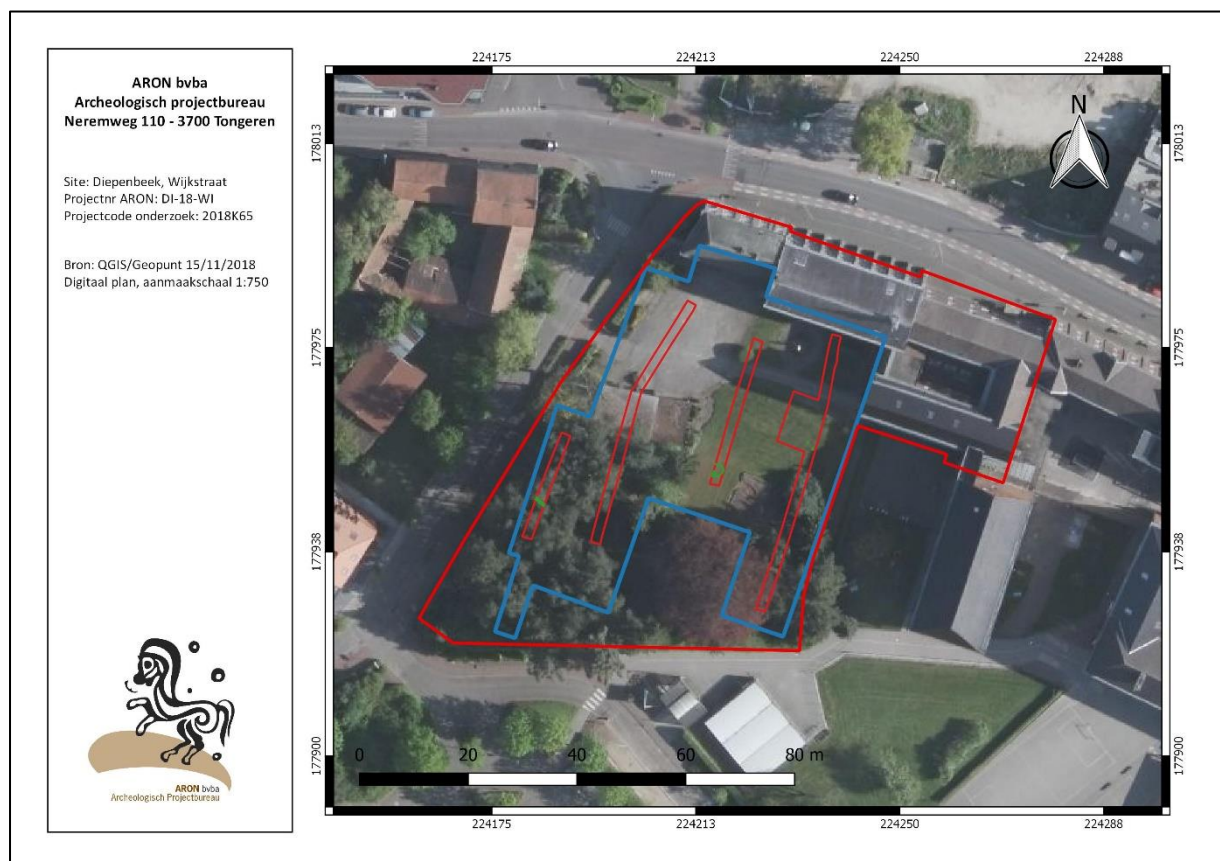
De aangetroffen sporen zijn in te delen in drie groepen:

De eerste groep betreft natuurlijke sporen. De ronde sporen **S1** en **S2** werden aanvankelijk geregistreerd als paalkuilen, maar bleken na het couperen van de sporen mollengangen te zijn (*Afb. 29 en 30*).

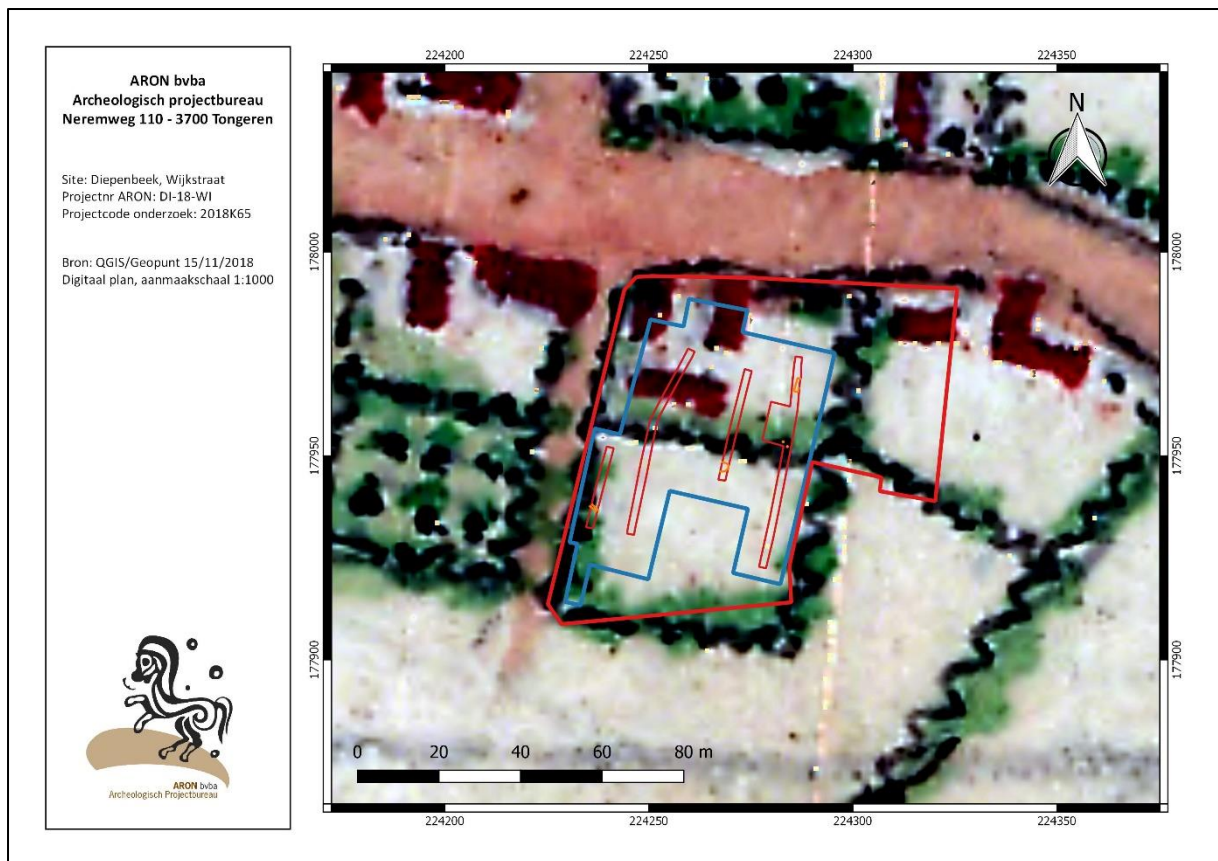
De tweede groep zijn de oudere antropogene sporen. **S3** is een kuil, waarvan het aardewerk, dat in de onderste laag (S3.4) werd aangetroffen, op een datering in de late middeleeuwen wijst (*cf. infra*). Greppel **S4** is op basis van het aardewerk dat er in werd aangetroffen eveneens te dateren in de late middeleeuwen. Deze sporen moeten te relateren zijn aan een voorloper van de bewoning die op de historische kaarten te zien is.

De laatste groep zijn recentere antropogene sporen, op het plan gearceerd, die in verband kunnen gebracht worden met het Ursulinenklooster en de bebouwing die op de Villaretkaart te zien is (*Afb. 37*). Het gaat om afvalkuilen (*Afb. 38 en 41*), boomkuilen, zandwinningskuilen, funderingen van plantenperken (*Afb. 40*), etc. De afvalkuilen waren gevuld met een zwartgrijze vulling, waarin een bijmenging van baksteen, steenkool, glas, dakpannen en 19de tot 20ste -eeuwse ceramiek in aanwezig was (*Afb. 38 en 41*).

Na uitvoer van het proefsleuvenonderzoek kan echter gesteld worden dat het terrein zeer verstoord is door recentere ingrepen en dat er zich enkel in het uiterste zuiden van het gebied nog een paar sporen uit de late middeleeuwen bevinden. De densiteit van deze sporen is echter heel laag, de zuidelijke gedeeltes van de sleuven waren leeg met uitzondering van twee sporen.

Afb. 36: Sporen (lichtgroen) geprojecteerd op de orthofoto (Bron: Aron bvba, dd. 15/11/2018, 2018K65).

Afb. 37: Sporen (oranje) geprojecteerd op de Villaretkaart (1743), (Bron: Aron bvba, dd. 15/11/2018, 2018K65).

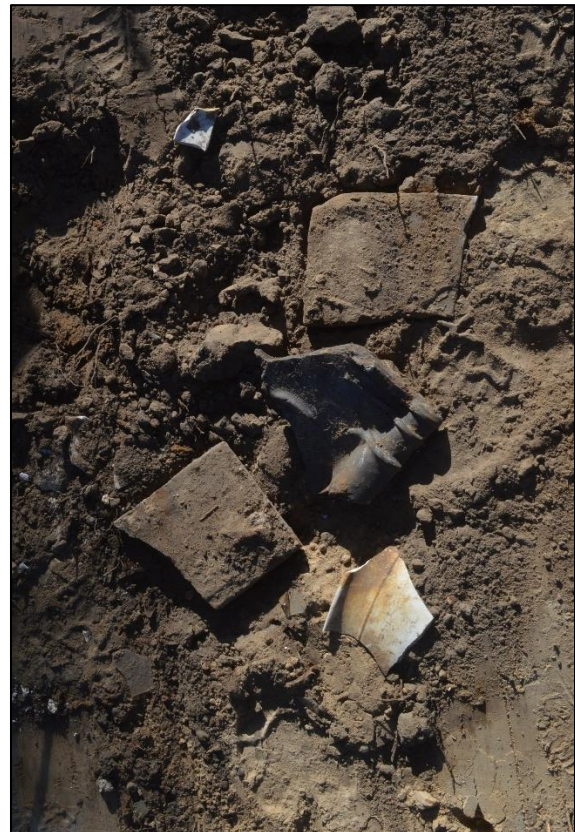
Afb. 38: Afvalkuil in SL3, uit de periode van het Ursulinenklooster. De vulling van de kuil bestond onder andere uit een bijmenging van baksteen, glas en 19de tot 20ste-eeuwse ceramiek, afkomstig uit Maastricht (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 39: Verstoring in KV1 (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018, 2018K65).

Afb. 40: Fundering van een plantenperk in SL1, uit de periode van het Ursulinenklooster (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018).

Afb. 41: Afvalkuil in SL4, uit de periode van het Ursulinenklooster (Bron: Aron bvba, dd. 08/11/2018).

2.3 Vondsten

2.3.1 Beschrijving

In totaal werden tijdens het proefsleuvenonderzoek zeven fragmenten aardewerk aangetroffen, die als vol- of laatmiddeleeuws te dateren zijn.

V1, uit S1 in SL1, bestaat uit één bodem met uitgeknepen standring in rood aardewerk (*Afb. 42*). Aan de binnenzijde is de scherf volledig bedekt met loodglazuur. Dit aardewerk is te dateren tussen 1200 en 1550.

V2, uit S3.4 in SL2, bestaat uit twee randfragmenten en één wandfragment (*Afb. 43*). Eén randfragment is afkomstig van een drinknap in steengoed uit Siegburg¹². Dit fragment is te dateren tussen 1300 en 1550. Deze drinknappen worden frequent aangetroffen in laatmiddeleeuwse contexten. Het wandfragment is gedetermineerd als witbakkend aardewerk. Het is bedekt met mangaanglazuur en is te dateren vanaf 1300. Het andere randfragment is reducerend gebakken, mogelijk een fragment van een dakpan.

V3, uit S4 in SL4, bestaat uit één randfragment en twee aan elkaar passende wandfragmenten in rood aardewerk met een spat loodglazuur (*Afb. 44*). Roodbakkend geglazuurd aardewerk werd geproduceerd vanaf de late middeleeuwen, maar heeft een lange gebruiksperiode. Het randfragment is toe te wijzen aan een kom in Elmpter aardewerk (*Afb. 45*). Dit aardewerk werd geproduceerd tussen 1150 en 1350 en dateert dus ook uit het begin van de late middeleeuwen.

Afb. 42: Bodem in rood geglazuurd aardewerk (V1).

Afb. 43: Drinknap in steengoed uit Siegburg.

Afb. 44: Vondsten uit S4 (V3))

Afb. 45: Rand in Elmpter aardewerk uit S4.

¹² De Grootte 2008, 365.

2.3.2 Interpretatie

Het rood geglazuurd aardewerk, dat werd aangetroffen in S1, is door middel van bioturbatie verplaatst.

Het overige aardewerk is gevonden in S3 en S4. Het dateert deze sporen in de late middeleeuwen. Er is dus sprake van een oudere occupatiefase van het terrein, die aan de bebouwing die zichtbaar is op de historische kaarten moet voorafgaan. Het onderzoeksgebied was in het noordelijke en het centrale deel echter zwaar verstoord en elders op het onderzoeksterrein waren geen andere oudere sporen bewaard.

2.4 Assessment van stalen

Er zijn gedurende het proefsleuvenonderzoek geen stalen genomen.

2.5 Conservatie-assessment

Het oppervlak van de aardewerkscherven is ietwat verweerd maar de fragmenten verweren niet verder in hun huidige bewaaromgeving. Bovendien is geen microbiologische schade of schade door plantenwortels zichtbaar.¹³ Er is bijgevolg sprake van een matige en stabiele schade.¹⁴ Er hoeven dan ook geen verdere conserveringsmaatregelen getroffen te worden.

Naar preventieve conservatie toe, dient deze keramiek bewaard te worden in een stabiele omgeving van 40 – 50 % RV met een temperatuur van 16 – 18°C en verpakt te worden in zachte zuurvrije materialen.¹⁵

2.6 Onderzoeksvragen

Tijdens het vervolgonderzoek moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?

Het onderzoek leverde vier sporen op. De eerste groep bestaat uit S1 en S2 en betreft natuurlijke sporen. Na het couperen van die sporen bleek dat ze geïnterpreteerd konden worden als mollengangen.

De tweede groep zijn oudere antropogene sporen. S3 is een kuil, waarvan het aardewerk, dat in de onderste laag (S3.4) werd aangetroffen, op een datering in de late middeleeuwen wijst. Greppel S4 is op basis van het aardewerk dat er in werd aangetroffen eveneens te dateren in de late middeleeuwen. Deze sporen moeten dus te relateren zijn aan een voorloper van de bewoning die op de historische kaarten te zien is.

De laatste groep zijn recentere antropogene sporen, gearceerd op het grondplan, die in verband kunnen gebracht worden met het Ursulinenklooster en de bebouwing die op de Villaretkaart te zien is. Het gaat om recente afvalkuilen, boomkuilen, zandwinningskuilen, funderingen van plantenperken etc....

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De bewaringstoestand van de sporen is goed. Ze zijn duidelijk afgelijnd en slechts weinig gebioturbeerd.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Tijdens het onderzoek werden geen structuren aangetroffen.

¹³ Cleeren 2014, 79-92.

¹⁴ Cleeren 2014, 56.

¹⁵ Cleeren 2014, 94.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Twee sporen (S1 en S2) bleken natuurlijk te zijn, de twee andere sporen (S3 en S4) zijn, aan de hand van het aardewerk dat er in werd aangetroffen, te dateren in de late middeleeuwen.

Centraal en in het noorden van het onderzoeksgebied zijn recentere antropogene verstoringen aangetroffen, die in verband kunnen gebracht worden met het Ursulinenklooster.

Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?

De recente antropogene verstoringen werden onder een geroerd pakket aangetroffen. Die verstoorde bodems bevonden zich centraal en in het noorden van het onderzoeksgebied en komen dus overeen met het terrein in gebruik was genomen door het Ursulinenklooster. De twee laatmiddeleeuwse sporen bevinden zich onder de bouwvoor.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?

Na uitvoer van het proefsleuvenonderzoek kan gesteld worden dat het terrein zeer verstoord is door recentere ingrepen en dat er zich enkel in het uiterste zuiden van het gebied nog een paar sporen uit de late middeleeuwen bevinden. De densiteit van deze sporen is echter heel laag, de zuidelijke gedeeltes van de sleuven waren leeg met uitzondering van twee sporen.

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

De waarde van de aangetroffen archeologische vindplaats is beperkt. In het uiterste zuiden van het onderzoeksgebied werden twee sporen aangetroffen, die als laatmiddeleeuws gedateerd zijn en dus te relateren zijn aan een voorloper van de bewoning die op de historische kaarten te zien is. Er werden geen oudere sporen aangetroffen. De densiteit van de aangetroffen sporen is dus echter laag, de zuidelijke gedeeltes van de sleuven waren leeg met uitzondering van twee sporen.

De overige delen van het terrein zijn zwaar verstoord door recentere ingrepen die verband houden met het Ursulinenklooster

Gezien de waarde van de aangetroffen vindplaats beperkt is, zijn onderstaande onderzoeksvragen niet van toepassing:

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

2.7 Kennisvermeerdering

De waarde van de aangetroffen archeologische vindplaats is zeer beperkt. Ondanks de aanwezigheid van enkele fragmenten laatmiddeleeuws aardewerk in twee van de sporen, werden er geen andere oudere sporen aangetroffen. Dit is te verklaren door het feit dat het grootste deel van het onderzoeksgebied zwaar verstoord is en eventuele aanwezige archeologische sporen daar bijgevolg vergraven zijn geweest. Daarom is een vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische opgraving kosten/baten niet aan te raden.

3. Samenvatting

De initiatiefnemer plant op een ca. 7609 m² groot gebied langs de Wijkstraat in Diepenbeek en kadastraal gekend als Diepenbeek, 2° afdeling, sectie D nummers 140K2 een nieuwbouw en de renovatie van het als monument beschermde Ursulinenklooster. Het bekrachtigde programma van maatregelen bakende een zone met een hoge verwachtingsgraad van ca. 2767 m² af, waarbinnen de bodemingrepen zouden plaatsvinden.

Voor het onderzoeksterrein werd voorafgaandelijk aan deze nota een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd door BAAC. De resultaten hiervan werden beschreven in de bekrachtigde archeologienota ID7342.

Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was aanvullend vooronderzoek noodzakelijk. Het uitgestelde vooronderzoek dat in het kader van deze nota uitgevoerd werd, bestond uit een proefsleuvenonderzoek (2018K65).

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd het programma van maatregelen gevolgd. Zo werden er vier NO-ZW georiënteerde proefsleuven aangelegd. SL3 heeft een gebogen verloop, omdat er zich een puinhoop bevond in de noordwestelijke zone van het onderzoeksgebied.

De afstand tussen de proefsleuven bedraagt tussen de 13 m en 14 m (van middenpunt tot middenpunt) en waren 2 m breed. De sleuven hadden in totaal een oppervlakte van 302 m². Langs de westzijde van proefsleuf 1 werd bijkomend één kijkvenster uitgegraven (KV1). Het kijkvenster had een oppervlakte 50 m². In totaal werd op deze wijze 352 m² onderzocht, wat neerkomt op 12,7% van de oppervlakte die onderzocht moest worden (nl. 2767 m²).

Centraal en in het noorden van het onderzoeksgebied was het terrein zwaar verstoord. De bodems kunnen er geïnterpreteerd worden als OB-bodems, zoals het bureauonderzoek reeds aangaf. De verwachte verbrokkelde textuur B-horizont in het zuidelijke deel van het terrein is niet bewaard gebleven. De bodem is daar voor ca. 20 tot 30 cm opgehoogd. Daaronder bevond zich een bouwvoor en een oudere bouwvoor. De zuidelijke profielputten tonen dus de aanwezigheid van opgehoogde bodems (ON-bodems) aan.

Het proefsleuvenonderzoek leverde drie groepen van sporen op:

- De eerste groep bestaat uit S1 en S2. Het betreft natuurlijke sporen. Na het couperen van die sporen bleek immers dat ze geïnterpreteerd konden worden als mollengangen.
- De tweede groep zijn oudere antropogene sporen. S3 is een kuil, waarvan het aardewerk, dat in de onderste laag (S3.4) werd aangetroffen, op een datering in de late middeleeuwen wijst. Greppel S4 is op basis van het aardewerk dat er in werd aangetroffen eveneens te dateren in de late middeleeuwen. Deze sporen moeten dus te relateren zijn aan een voorloper van de bewoning die op de historische kaarten te zien is.
- De laatste groep zijn recentere antropogene sporen, gearceerd op het overzichtsplan, die in verband kunnen gebracht worden met het Ursulinenklooster en de bebouwing die op de Villaretkaart te zien is. Het gaat om recente afvalkuilen, boomkuilen, funderingen van plantenperken etc...

De waarde van de aangetroffen archeologische vindplaats is zeer beperkt. Ondanks de aanwezigheid van enkele fragmenten laatmiddeleeuws aardewerk in twee van de sporen, werden er geen andere oudere sporen aangetroffen. Dit is te verklaren door het feit dat het grootste deel van het onderzoeksgebied zwaar verstoord is en eventuele aanwezige archeologische sporen daar bijgevolg vergraven zijn geweest. Daarom is een vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische opgraving kosten/baten niet aan te raden.

